

Türkiye’de Kültür Politikası ve Kütüphane

Bülent Yılmaz

Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği Ankara Şubesi, 2009. 258 s.
ISBN: 975-6351-30-7

Book Review

In this study, the relationship between the concepts of culture and cultural policies and the institution of library has been examined; the way of perception of the institution of library in Turkish national cultural policy is tried to be shown by investigating various laws, legislations, instructions, development plans, culture councils, the programs of government and political parties related to culture in Turkey after 1980.

Kültür kavramı, sosyal hayat süreci içerisinde toplumun çevresiyle mücadele etmesi ve birlikte yaşamaktan kaynaklanan sorunların çözümü sırasında öğrenilmiş, topluma niteliklerini veren ve toplumlar arası farklılık gösteren, işlevselliği nedeniyle yeni katılan üyelere aktarılacak istenilen beceri, deneyim, alışkanlık, yöntem, gelenek, görenek, değer ve inançların tümü olarak tanımlanabilir.

Bir ülkenin kültürel tüm unsurlarına yönelik hedefleri, ilkeleri, stratejileri ve önceliklerinin bir bütünü olarak ifade edilebilen kültür politikası ise toplumların kültür hayatını düzenlemesi, kültür varlıklarının korunması ve geliştirilmesi, halkın kültürel yaşama katılabilmesi için elverişli ortamı yaratması bakımından önem taşımaktadır.

Kütüphane kurumunun da, kültürün tüm unsurlarını gelecek nesillere taşıması, kısaca toplumların hafızası olması nedeniyle kültür ve kültür politikalarının ayrılmaz bir parçası olduğu açıktır. Dolayısıyla ülkelerin kültür politikalarını şekillendirirken kütüphane kurumunu göz ardı etmemeleri beklenir.

Bu eser, “kütüphane kurumu ve hizmetleri Türk ulusal kültür politikası bağlamında ve incelenen dönem itibariyle geleneksel bir yaklaşımla ele alınmaktadır” varsayımına dayanarak Türkiye’de kütüphane kurumunu ulusal kültür politikası doğrultusunda halk kütüphanesi örneği üzerinden ve 1980 sonrası dönem itibariyle değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Bu kapsamda, kültür ve kültür politikası kavramları detaylı bir şekilde incelenerek bu kavramların kütüphane kurumu ile olan ilişkileri ortaya konulmuş; Türkiye’de kültüre ilişkin çeşitli yasalar, yönetmelikler, yönergeler, kalkınma planları, şûralar, hükümet programları, siyasi parti programları irdelenerek kütüphane kurumunun ne ölçüde kültür politikalarının bir parçası olduğu saptanmaya çalışılmıştır.

Eser, “Kültür ve Kültür Politikası: Kavramsal Çerçeve”, “Kültür Politikası ve Kütüphane: Kuramsal Çerçeve” ve “Türkiye’de Kültür Politikası ve Kütüphane: Değerlendirme” başlıklarıyla üç bölümden oluşmaktadır.

Bu çalışma sonucunda, ulusal kültür politikasının kütüphane kurumunu algılayışta ve kavrayışta sistematik, bütüncül ve toplumsal değişimi yakalama anlamında çağdaş bir içeriğe sahip olmadığı gerçeği ortaya çıkarılmıştır.

Eser, ulusal kültür politikası içerisinde kütüphane kurumunun algılanış biçimi ve mevcut konumunu saptaması, bu politikaların yetersiz yanlarını ortaya koyması, eksikliklerin giderilmesine yönelik önerileri içermesi ve literatürde büyük bir boşluğu doldurması nedeniyle oldukça önemli kabul edilebilir.

Nevzat ÖZEL
Ankara Üniversitesi
Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü